

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k Vytvoření společného konsolidovaného základu pro daň z příjmu právnických osob v EU

(2006/C 88/12)

Dne 13. května 2005 pan László KOVÁCS, člen Evropské komise, požádal Evropský hospodářský a sociální výbor, v souladu s článkem 262 Smlouvy o založení Evropského společenství, o vypracování stanoviska ve věci *Vytvoření společného konsolidovaného základu pro daň z příjmu právnických osob v EU*.

Specializovaná sekce „Hospodářská a měnová unie, hospodářská a sociální soudržnost“, kterou Výbor pověřil přípravou prací na toto téma, přijala své stanovisko dne 27. ledna 2006. Zpravodajem byl pan NYBERG.

Na 424. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 14. a 15. února 2006 (jednání ze dne 14. února 2006), přijal Evropský hospodářský a sociální výbor následující stanovisko 94 hlasy pro, 6 hlasy proti a 4 členové se zdrželi hlasování.

Závěry a doporučení

Již Rudingova zpráva z roku 1992 uvedla, že je zapotřebí společných pravidel pro stanovení daňového základu. Zpráva rovněž požadovala, aby byl předložen návrh na rozšíření minimální/maximální sazby daně.

EHSV považuje skutečnost, že pracovní skupina, které předsedá Komise, má vypracovat návrhy na společný konsolidovaný základ pro daň z příjmu právnických osob, za krok, který se konečně vydal tímto směrem. Je pochopitelné, že vzhledem ke složitosti problému bude práce na něm trvat tři roky. Přístup skupiny je velmi transparentní. Všechny dokumenty jsou dostupné na internetu, aby všichni, kteří chtějí sledovat diskusi, mohli tak učinit. Nesmíme dovolit, aby neochota změnit zavedené vnitrostátní systémy zpozdila zavedení společného daňového základu. Členské státy musí ukázat, že je členství v EU prospěšné, protože společný konsolidovaný základ pro daň z příjmu právnických osob lze vytvořit pouze na úrovni EU. Stejně tak musíme na chvíli odložit otázku sazby daně, abychom zmírnili obtíže při dosahování dohody o daňovém základu.

Politici musí být hlavními architekty daňových systémů. Rada ministrů a Evropský parlament musí vypracovat společná pravidla pro zdanění společností, nebo jinak budou tuto oblast upravovat právní rozhodnutí Soudního dvora ES. Stejně tak je důležité, aby diskuse probíhaly ve spolupráci se sociálními partnery a s občanskou společností obecně.

Společný základ pro daň z příjmu právnických osob je otázkou toho, že „nebude vyřešeno nic, dokud nebude nevyřešeno vše“. Tam, kde existuje velké riziko zpoždění, by se mělo vždy zvážit, zda by části, u nichž bylo dosaženo dohody, mohly být zaváděny postupně, prostřednictvím dceřiných směrnic.

Nezbytná jednání mají částečně charakter právní, částečně daňově-technický a částečně ekonomický. Výbor však vybízí Komisi a členské státy, a to navzdory velkému počtu technických detailů a velkým rozdílům mezi zeměmi, aby se nechaly

vést ekonomickými výhodami, které lze získat prostřednictvím společnému základu pro daň z příjmu právnických osob.

Naše dosavadní diskuse lze shrnout do zásad pro společný konsolidovaný základ daně, které uvedeme v závěrečné části. Současně Výbor požaduje, aby Komise za každých okolností dodržovala zásady, které jsme stanovili jako vodítko pro vypracování technických detailů. Rozhodli jsme se, že se zaměříme na důvody, které vedly k těmto zásadám, protože se domníváme, že jakmile budou tyto zásady jednou přijaty, bude jednodušší si zvolit mezi různými technickými řešeními.

1. Situace

1.1 Dne 13. května 2005 požádal komisař László Kovács EHSV o vypracování průzkumného stanoviska o společném konsolidovaném základu pro daň z příjmu právnických osob. Komisař poukázal na to, že takový daňový základ odstraní mnoho problémů, s nimiž se setkávají firmy, jež působí v několika zemích EU. V obchodních kruzích a u mnoha vlád se tento návrh těší široké podpoře.

1.2 Komise od roku 2001 vypracovala několik sdělení a zpráv o dani z příjmu právnických osob, včetně důležité zprávy o zdanění firem v říjnu 2001.

1.2.1 Po vydání polooficiálního dokumentu o společném konsolidovaném základě pro daň z příjmu právnických osob v červenci 2004 a po diskusi v Radě ministrů byla vytvořena zvláštní skupina složená z expertů z členských států. Skupina bude až do roku 2007 podrobně zkoumat praktickou stránku zavedení společného daňového základu. Stejně jako toto stanovisko budou se i diskuse týkat pouze základu pro výpočet daně z příjmu právnických osob, a nikoli sazeb daně z příjmu právnických osob. Nebudeme se zabývat ani „zdaněním v domovském státě“. Byl by to pravděpodobně dočasný pilotní projekt, zatímco společný základ daně z příjmu právnických osob je překlenovací projekt.

1.3 Diskuse se nezaměří výhradně na vytvoření systému společného daňového základu, ale rovněž na skutečnost, že tento daňový základ musí být konsolidovaný. Konkrétně se to týká společností, které působí v několika členských státech. Aby společný daňový základ fungoval co nejlépe, musí mít takové společnosti možnost spojit svůj daňový základ a počítat zisk za skupinu jako celek. Výpočty budou konsolidované. Bude proto třeba vytvořit systémy pro sdílení zisků mezi různými částmi společnosti.

1.4 Diskuse se bude zabývat pouze daní z příjmu právnických osob, nikoliv všemi typy zdanění firem. Existuje mnoho typů společností, např. dobrovolné organizace a sdružení, a tyto se liší v jednotlivých členských státech. Bude-li zaveden společný daňový základ pro společnosti s ručením omezeným, změní se v souvislosti se zdaněním zisků vztah mezi těmito společnostmi a ostatními typy společností a činnostmi. To by mohl být tudíž důvod pro vnitrostátní úpravy v oblasti zdanění zisků pro ostatní typy společností a činností. Ani Komise ani členské státy se tímto problémem v rámci výše zmíněné skupiny nezabývají, a není ani předmětem tohoto stanoviska.

2. Předchozí stanoviska EHSV k daní z příjmu právnických osob

2.1 Několik stanovisek EHSV se zabývalo problémy, které způsobila existence různých daňových základů pro zdanění firem v zemích EU. EHSV usiluje o vytvoření volné a spravedlivé hospodářské soutěže, která by podporovala přeshraniční činnost, aniž by narušila vnitrostátní základ pro zdanění firem⁽¹⁾. EHSV dává přednost tomu, abychom nejdříve usilovali o nalezení řešení pro společný daňový základ pro daň z příjmu právnických osob, a teprve potom abychom jednali o sazbách daně⁽²⁾.

2.2 Společný základ pro daň z příjmu právnických osob by mohl pro společnosti zmírnit či dokonce odstranit existující překážky přeshraniční činnosti v Evropské unii. Problémy se týkají:

- dvojího zdanění;
- vnitřního stanovování cen přeshraničních transakcí;
- různých přístupů k marketingu, jestliže dojde k fúzi společností z různých zemí;

⁽¹⁾ Daňová politika v Evropské unii – priority pro budoucí léta. Stanovisko EHSV – Úř. věst. C 48/19, 21. 2. 2002, s. 73.

⁽²⁾ Zdanění v Evropské unii – společné zásady, konvergence daňových systémů a možnost hlasování kvalifikovanou většinou. Stanovisko EHSV – Úř. věst. C 80/33, 30. 3. 2004, s. 139.

- rozdělení kapitálových zisků nebo ztrát při přeshraniční restrukturalizaci společností;
- náhrad škody za ztráty, působí-li společnost v několika zemích;
- různých pravidel zdanění investic.

2.2.1 Jakkoli je zdanění firem důležité pro vytvoření příznivého prostředí, neměli bychom zapomínat na to, že existuje také mnoho dalších rozhodujících činitelů, a to jak z hlediska přeshraničního obchodu, tak z hlediska místa, v němž je daná činnost prováděna⁽³⁾.

2.3 EHSV rovněž poukázal na to, že problém nespočívá pouze v rozdílech daňového základu. Existuje rovněž množství praktických regulačních rozdílů, které se například týkají vybírání daní, účetních ujednání a řízení o urovnání sporů. Některé z těchto problémů by mohlo zmírnit provádění praktických norem, jenž musí jít ruku v ruce se zavedením společného daňového základu⁽⁴⁾.

2.3.1 Největší praktickou výhodou společného daňového základu by pro společnosti pravděpodobně byla skutečnost, že by musely být obeznámeny pouze s jediným souborem právních norem a způsobem jejich provádění. Bylo by možné využívat kombinovaného vedení účetnictví namísto odděleného vedení účetnictví pro různé části společnosti. Kromě toho, že by se vytvořily stejné podmínky pro všechny, poskytoval by společný daňový základ účinnější zisky nejen společností, ale také daňovým úřadům⁽⁵⁾.

2.4 EHSV požadoval, aby se diskuse o společném daňovém základě rozšířila z hlavního problému také na přeshraniční problémy. Vytvoření společného daňového základu nesmí usnadnit záležitosti pouze společností, jež vyvíjejí přeshraniční činnost, ale také společností, jež působí pouze na vnitrostátním trhu. Hlavní cíl, kterým je vytvoření spravedlivé soutěže pro společnosti působící v několika zemích, nesmí umožnit, aby vznikly nové rozdíly mezi těmito společnostmi a společnostmi, které vyvíjejí činnost pouze na vnitrostátním trhu.

2.4.1 Cílem dokumentu je rovněž usnadnění situace pro malé podniky, z nichž téměř všechny působí pouze na vnitrostátních trzích. V této souvislosti je rovněž důležité vytvořit jednoduchá a jasná daňová pravidla⁽⁶⁾.

⁽³⁾ Daňová soutěž a její vliv na obchodní soutěž. Stanovisko EHSV, Úř. věst. C 149/16, 21. 6. 2002, s. 73.

⁽⁴⁾ *Přímé zdanění firem*. Stanovisko EHSV, Úř. věst. C 241/14, 7. 10. 2002, s. 75.

⁽⁵⁾ *Přímé zdanění firem*. Stanovisko EHSV, Úř. věst. C 241/14, 7. 10. 2002, s. 75.

⁽⁶⁾ *Přímé zdanění firem*. Stanovisko EHSV, Úř. věst. C 241/14, 7. 10. 2002, s. 75.

2.5 EHSV již dříve uvedl, že není možné, aby byl společný daňový základ dobrovolný, tj. nelze nabídnout možnost volby mezi vnitrostátním daňovým systémem a zvláštním systémem pro společnosti s přeshraniční činností. EHSV se proto domnívá, že má-li být zaveden společný daňový základ pro zdanění firem, musí být povinný⁽⁷⁾.

2.6 EHSV důsledně prosazuje koordinaci pravidel společného daňového základu s Mezinárodními účetními standardy v co největší míře. Výbor si uvědomuje, že mezinárodní standardy finančního výkaznictví (IFRS) mohou být pouze výchozím bodem pro mezinárodní účetnictví v rámci pravidel společného konsolidovaného základu.

2.7 Nevítaným důsledkem neschopnosti Rady ministrů a Evropského parlamentu přijmout rozhodnutí o společném základu pro daň z příjmu právnických osob je skutečnost, že záležitosti, v jejichž případě musí být stejně přijato rozhodnutí, končí u Soudního dvora ES. Pokud budou existovat rozdíly, budou muset být vydávána právní rozhodnutí zahrnující různé daňové systémy. Rozhodnutí Soudu o vnitřním trhu tak ovlivňují daňové systémy členských států, navzdory skutečnosti, že nebyla přijata žádná politická rozhodnutí.⁽⁸⁾ ⁽⁹⁾ Jasným ilustrativním příkladem této situace je případ „Marks and Spencer“, v němž nedávno rozhodl Soudní dvůr ES.

2.8 Prání EHSV posuzovat zdanění firem v širší politické perspektivě spočívá v tom, že daňová neutralita musí být posuzována nejen ve vztahu k dani z příjmu právnických osob, ale rovněž ve vztahu k dvěma výrobním faktorům – práci a kapitálu. Tento principiální postoj je nicméně z velké části podmíněný zvolenou daňovou sazbou⁽¹⁰⁾.

2.9 Integrace a větší soutěž jdou ruku v ruce a mohou zvýšit účinnost a růst. Znamená to však, že společnosti, jež nejsou schopny se vyrovnat se zvýšenou hospodářskou soutěží, nemohou vyvážit špatnou výrobu snížením zdanění firem. Má-li být dosaženo pozitivních účinků integrace, musí být odstraněny ty aspekty zdanění firem, jež mohou narušit hospodářskou soutěž⁽¹¹⁾.

2.10 Společný, a doufejme, že povinný, daňový základ by poskytl větší prostor pro kontrolu plateb daní, protože úřady by musely být obezpečeny pouze s jedním systémem a mohly by spolu komunikovat jednodušším způsobem. Do jisté míry by to usnadnilo rovněž řešení daňových úniků. Nezávazný

společný daňový základ, kde je možné si zvolit mezi nezávazným společným základem a vnitrostátním výpočtem daňového základu, který se vztahuje na vnitrostátní společnosti, by navíc vytvořil situaci, v níž by se členské státy, spíše než společnosti, musely zabývat několika daňovými systémy.

3. Několik údajů o dani z příjmu právnických osob

3.1 Daňové příjmy od společností se liší podle země, v níž je daň vybírána. Hlavním důvodem jsou různé sazby daní (mezi 12,5 % a 40 %), ale protože se daňový základ liší, není vždy jasné, do jaké míry se daná situace skutečně odvíjí od rozdílů v sazbách daní⁽¹²⁾.

3.2 Komise shromáždila údaje o tzv. „implicitní sazbě daně“, jež má objasnit podíl zisků firem, který je fakticky placen v dani, zatímco diskuse se většinou zaměřuje na samotné srovnání sazeb daně. Srovnání daně může být zavádějící, například z vysoké sazby daně mohou být malé daňové příjmy, pokud existuje velký prostor pro odpočty. Daňové příjmy se mohou rovněž lišit v závislosti na efektivnosti výběru daní a na zavedených kontrolních opatřeních. Výše firemních zdrojů, které podléhají platbě daně z příjmu právnických osob, rovněž závisí na tom, zda je daňová právní úprava efektivní či byrokratická⁽¹³⁾.

3.3 OECD v roce 1990 uvedla, že 60 % světového obchodu probíhá v rámci obchodních skupin. Rozdíly ve vnitrostátních daňových systémech jsou proto pro společnosti problémem, protože se týkají těchto korporací.

3.4 Je obtížné vypočítat ekonomický dopad společného základu daně z příjmu právnických osob. Nedávná studie tento dopad odhaduje na 0,2 % až 0,3 % HNP. Výpočty se vztahují pouze ke společným pravidlům daňového základu, nezahrnují konsolidaci a správní úspory. Tyto závěry bychom měli rovněž posuzovat ve světle skutečnosti, že celkové zdanění firem dosahuje přibližně 3 % HNP⁽¹⁴⁾.

3.5 V současnosti většinu přeshraniční činnosti provádějí velké společnosti. Proto jsou pro ně rozdíly ve zdanění firem problémem. Společnosti působící v několika zemích již však získaly potřebnou odbornost a daří se jim pokrýt dodatečné náklady. Nicméně největší vliv na rozhodování malých a středních podniků, které měly v úmyslu se usadit v zahraničí,

⁽⁷⁾ *Přímé zdanění firem*. Stanovisko EHSV, Úř. věst. C 241/14, 7. 10. 2002, s. 75.

⁽⁸⁾ Vnitřní trh bez překážek daně z příjmu právnických osob – úspěchy, probíhající iniciativy a zbývající úkoly. Stanovisko EHSV, Úř. věst. C 117/10, 30. 4. 2004, s. 41.

⁽⁹⁾ V roce 2003 a 2004 ESD rozhodoval ve 25 případech týkajících se přímého zdanění.

⁽¹⁰⁾ *Přímé zdanění firem*. Stanovisko EHSV, Úř. věst. C 241/14, 7. 10. 2002, s. 75.

⁽¹¹⁾ Zdanění v Evropské unii - společné zásady, konvergence daňových systémů a možnost hlasování kvalifikovanou většinou. Stanovisko EHSV, Úř. věst. C 80/33, 30. 3. 2004, s. 139.

⁽¹²⁾ *Přímé zdanění firem*. Stanovisko EHSV, Úř. věst. C 241/14, 7. 10. 2002, s. 75.

⁽¹³⁾ Zdanění v Evropské unii - společné zásady, konvergence daňových systémů a možnost hlasování kvalifikovanou většinou. Stanovisko EHSV, Úř. věst. C 80/33, 30. 3. 2004, s. 139.

⁽¹⁴⁾ Ekonomické dopady daňové spolupráce v rozšířené Evropské unii, Copenhagen Economics 2004 (Copenhagen Economics (2005) str. 36).

ale rozmyslely si to, měly pravděpodobně rozdíly v daňových systémech. Společná pravidla by výrazně omezila překážky pro firmy, jež si přejí zahájit činnost v několika zemích. V této oblasti existuje značný prostor pro větší integraci a větší hospodářskou soutěž, což by mohlo představovat jeden z největších zisků společného systému pro výpočet základu pro daň z příjmu právnických osob.

4. Společná rozhodnutí, jež byla dosud přijata ohledně daně z příjmu právnických osob

4.1 Dosud byly v oblasti daně z příjmu právnických osob přijaty pouze tři směrnice. Směrnice (90/435) o mateřských a dceřiných společnostech stanoví, že dividendy dceřině společnosti v jedné zemi budou osvobozeny od daně v členské zemi mateřské společnosti. Status osvobození od daně však může být nahrazen pravidlem, jež umožňuje, aby byla daň, kterou zaplatila dceřiná společnost ve své zemi, odečtena od daně, která má být zaplácena v zemi mateřské společnosti.

4.2 Směrnice o fúzích (90/434) upravuje zdanění při reorganizaci společností. Ačkoli neexistuje žádná občanskoprávní úprava, která by se týkala přeshraničních fúzí a rozdělení společností, neupravuje je ani směrnice, která se týká především odprodejů.

4.3 Třetí, nedávno přijatá směrnice se týká zdanění úroků a licenčních poplatků mezi přidruženými společnostmi (2003/49). Směrnice ruší zdaňování takových přeshraničních převodů.

4.4 Od roku 1997 existuje kodex chování o zdanění příjmů právnických osob, podle něhož nesmí členské státy lákat investory na základě poškozujících opatření v oblasti daní. Kodex požaduje, aby se země zavázaly, že nebudou zavádět nové poškozující daně a že přezkoumají existující ustanovení. Kodex doplňuje seznam 66 daňových opatření, která jsou považována za poškozující. V současné době dochází k odstraňování těchto opatření.

5. Diskuse o technických detailech

5.1 Pravidla upravující odpočty, které lze provést z daňového základu před tím, než je vypočítána daň, představují oblast výpočtu daňového základu, kde jsou rozdíly mezi různými zeměmi největší, a jsou proto důležitým předmětem diskuse členských států. V této souvislosti Výbor zdůrazňuje zejména potřebu zaměřit se na vytvoření širokého základu pro zdanění firem. Je třeba dbát na to, že širší základ může vyžadovat přezkoumání sazby daně.

Diskuse musí, bohužel, začínat od začátku. Na výdaje můžeme nahlížet různě, mohou být považovány za běžné výdaje, a mohou tudíž být zahrnuty do výpočtu daňového základu, nebo mohou být odečteny ze zisku, protože daňový základ je pevný. Daňoví odborníci budou muset ještě velice pracovat na tom, aby mohli předložit společný návrh.

5.2 Systém daňového základu musí být konkurenceschopný, aby bylo možné vytvořit v EU příznivé klima pro investice. Daňový systém však obecně nesmí ovlivnit druh investice nebo volbu členského státu týkající se jejího umístění. Podstatou věci je výdělečnost a nikoli způsob, jakým lze získat financování pro investice. Je samozřejmé, že musí existovat potenciál pro podporování investic přátelských k životnímu prostředí nebo možnost směřovat je do opomíjených regionů, což však lze provést vhodnějším způsobem, za použití zdrojů jiných, než je základ daně z příjmu právnických osob.

5.2.1 Stejně tak je důležité zachovat jasnou hranici, pokud jde o daň z příjmu fyzických osob. Rozdělování dividend akcionářů je záležitostí daně z příjmu fyzických osob a nelze ji zahrnout do diskuse o zdanění zisků společností. Kromě toho rozdělování dividend neovlivňuje rozhodnutí o umístění společnosti.

5.3 I za předpokladu, že bude možné dosáhnout dohody o společném daňovém základu, musí existovat odlišná pravidla pro určitá odvětví. Specifická pravidla ohledně rezerv bychom například mohli požadovat pro určitá odvětví, jako je bankovní a finanční sektor, zejména životní pojišťovnictví, kde hrají rezervy často důležitou úlohu. Dalším příkladem může být lesnictví, kde v extrémních případech mohou být příjmy generovány až ve stoletých intervalech.

5.4 Další aspekt se týká skutečnosti, zda je firma převážně financována na základě půjček nebo prostřednictvím vlastního kapitálu. Je-li možné daňově odečítat platby úroků z půjček, pak je zdaněna pouze malá část příjmu firmy ve formě zisků z několika akcií. Neexistují-li žádné půjčky a vše je financováno na základě vnitropodnikových akcií, pak vše je zdaněno jako zisk. Nemůžeme v žádném případě připustit, aby daň z příjmu právnických osob ovlivňovala výběr financování.

5.5 Jakmile bude stanoveno, jaké odpočty lze provést, zbývá pouze rozhodnout, kdy a jakým způsobem budou tyto odpočty prováděny. Největší rozdíl mezi členskými státy spočívá v tom, zda lze každý druh investice odepsat jednotlivě, nebo zda mohou být všechny investice odepsány společně. Zdá se, že pro firmy je jednodušší odepisovat investice společně, protože pak nemusí provádět odpočty pro každý stroj nebo zařízení zvlášť.

5.6 Aby bylo možné zavést konsolidovaný základ daně tam, kde se zisk počítá za celou skupinu podniků, bude nutné vytvořit její definici. Alternativy pro takovou definici jsou: procentový podíl na vlastnictví v každé části podniku, nebo nutnost propojit činnost v každé části podniku s činností mateřské společnosti. Zdá se nevyhnutelné zvolit kombinaci obou definic, protože neexistuje důvod pro vytvoření konsolidovaného daňového základu pro společně vlastněné společnosti, pokud existují, v různých odvětvích.

5.7 Jakmile bude dosaženo dohody o základu daně pro výpočet daně z příjmu právnických osob, zbývá vyřešit problém konsolidace: jakým způsobem by měly být zisky společností působící v několika zemích rozděleny mezi jednotlivými zeměmi? K tomu, aby nebyly daňové systémy zneužívány k přesunování zisků, nestačí vytvořit společný daňový základ, musí rovněž existovat jednoduchý, logický systém pro rozdělování zisků mezi členskými státy (a v důsledku toho mezi zeměmi s různými sazbami daní). Dojde-li ke sloučení zisků tímto způsobem mezi jednotlivými částmi společnosti v různých zemích, bude se muset rovněž zvýšit spolupráce daňových úřadů.

5.7.1 Ve světle těchto požadavků bude vhodné, jestliže prozkoumáme systém, který se používá v Kanadě (polovina zisků je rozdělena na základě poměru pracovní síly a polovina na základě poměru prodeje).

5.8 Má-li být v praxi rozdělení zisků jednoduché, musí dojít ke sjednocení více pravidel než pouze pravidel, která upravují výpočet daňového základu. Výpočty by měly být například prováděny každých šest měsíců a platby daní by měly být prováděny současně ve všech zemích. Dalším požadavkem by měly být standardizované elektronické převody.

5.9 Jedním z nejdůležitějších důsledků zavedení společného daňového základu je transparentnost systému. Pro laika je transparentní pouze systém daňových sazeb. Pro názornou ukázkou toho, jak je to zavádějící, můžeme srovnat sazby daně z příjmu právnických osob a zdanění firem jako podíl na HDP. Nejnižší podíl na HDP (0,8 %, údaj z roku 2003) je v Německu s daňovou sazbou 39,5 %. To pravděpodobně částečně odráží problémy definice, co tvoří daňový základ. V „nových“ členských státech je podíl na HDP v průměru 2,7 % s tím, že sazby daně se liší od 35 % do 15 %. Ve většině „starých“ členských států je podíl cca 3 % na HDP s tím, že sazby daně se liší od 38 % do 12,5 %⁽¹⁵⁾. Je důležité, aby byly tyto nečekané rozdíly vidět, a to nejen kvůli společností, ale rovněž z důvodu voličské demokracie.

6. Zásady společného konsolidovaného základu daně z příjmu právnických osob⁽¹⁶⁾

6.1 Široký základ

Cílem zdanění je financování veřejného blaha. Základ daňového odvodu by proto měl být co nejširší. Široké základy rovněž udržují narušení ekonomiky na minimu, jelikož umožňují udržet sazby daně nízké.

⁽¹⁵⁾ Structures of the taxation systems in the European Union 2005 edition of Copenhagen Economics.

⁽¹⁶⁾ Pořadí zásad, v němž jsou předkládány, neimplikuje žádné hodnocení.

6.2 Neutralita

Společný základ daně z příjmu právnických osob musí být neutrální s ohledem na různé investiční alternativy a nesmí narušit hospodářskou soutěž mezi odvětvími. O umístění společností a technickém základu daně musí rozhodovat opravdové ekonomické úvahy. Neutrální daňový základ pomůže vytvořit volnou a spravedlivou hospodářskou soutěž mezi společnostmi.

6.3 Jednoduchost

Jednoduchost, jasnost a transparentnost musí být charakteristickým znakem jakýchkoli společných pravidel. Z důvodu jednoduchosti, a kde je to vhodné z daňového hlediska, musí existovat propojení s mezinárodními účetními standardy, které používá již mnoho společností. Můžeme vytvořit jednodušší systémy, pokud se aplikují stejná pravidla ohledně doby a způsobu uskutečnění platby.

6.4 Efektivita

Odvod daně musí být efektivní, včetně snadné kontroly tak, aby nedocházelo k daňovým omylům a byly potírány daňové podvody.

6.5 Stabilita

Je důležité, aby byly daňové systémy stabilní. Investice společností musí být motivovány z dlouhodobé perspektivy a protože daňové systémy jsou faktorem investičních rozhodnutí, nesmí podléhat záplavě změn.

6.6 Legitimita

Formu daňového systému musí přijmout všichni, jež přímo ovlivňuje, tj. sociální partneři a veřejnost jako celek, poněvadž je jeho cílem financování veřejného sektoru.

6.7 Spravedlnost

Rozdělení zisků podle společného daňového základu mezi členskými státy je základem spravedlivého systému. Spravedlivé rozdělení posiluje svobodu členských států při stanovování úrovní jejich vlastní daňové sazby.

6.8 Mezinárodní konkurence

Při stanovování základu daně je rovněž nutné zvážit jeho vztah k daňovým systémům společností mimo EU.

6.9 Závaznost

S cílem vyhnout se vzniku nových rozdílů při zdaňování v členských státech musí být v optimálním systému pravidla pro základ daně závazná jak pro společnosti s přeshraniční činností, tak pro společnosti, jež působí pouze v jedné zemi. Jestliže se společný systém řídí společnými zásadami a je pro firmy dostatečně jednoduchý a konkurenční, pak bude argument závazného či dobrovolného systému z velké části akademický. Forma systému určí, zda půjde o závazný systém či nikoliv.

6.10 Provizorní/přechodná pravidla

Poskytnout společnostem svobodu volby by však mohlo být přijatelným provizorním systémem. Větší změna, kterou by

zavedl společný základ daně z příjmu právnických osob, by rovněž mohla vyžadovat přechodná pravidla. Alternativa provizorního systému či přechodných pravidel by byla předpokladem pro flexibilnější zavádění společného systému.

6.11 Funkční rozhodovací postupy

I když je nutné vytvořit pro společnosti dlouhodobý a stabilní daňový systém, musí rovněž existovat potenciál pro změnu, aby bylo možné reagovat na změny ve světě kolem nás nebo aby bylo možné odstranit nedostatky v systému. Jedná se například o to, zda systém má nějaké neúmyslné důsledky. Jakékoli rozhodnutí o společném systému musí proto obsahovat pravidla, jež umožní hladce provést úpravy.

V Bruselu dne 14. února 2006.

předsedkyně

Evropského hospodářského a sociálního výboru

Anne-Marie SIGMUND

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k tématu energetická účinnost

(2006/C 88/13)

Evropská komise požádala dopisem ze dne 7. června 2005 v souladu s článkem 262 Smlouvy o založení Evropského společenství Evropský hospodářský a sociální výbor o vypracování stanoviska ve věci *Energetická účinnost*.

Specializovaná sekce „Doprava, energetika, infrastruktura, informační společnost“, kterou Výbor pověřil přípravou podkladů na toto téma, přijala stanovisko dne 31. ledna 2006. Zpravodajem byl pan BUFFETAUT.

Na 424. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 14. a 15. února 2006 (jednání ze dne 14. února 2006), přijal Evropský hospodářský a sociální výbor toto stanovisko 78 hlasy pro, 2 hlasy proti a 1 člen se zdržel hlasování.

1. Závěr – prosazovat energetickou účinnost

1.1 Snaha o energetickou účinnost se stala pro podniky nutností, takže dobrovolné dohody mohou být ve většině případů odpovědí na významné výzvy vyplývající ze zdražování energie.

1.2 Evropská unie by mohla hrát zvláště významnou úlohu v systematizaci informací o osvědčených postupech a inovacích v této oblasti. GR Energetika by se mohlo stát ústředním rozhraním pro předávání informací o energetické účinnosti.

1.3 Užitečnou roli mohou sehrát kampaně vzbuzující zájem veřejnosti. Aby byly účinné, musí být tyto kampaně vedeny s bezprostředním zaměřením na konečné spotřebitele a dotčena profesní odvětví. Zodpovědnost za jejich uskutečnění tedy přísluší národním a místním orgánům.

1.4 Uchylování se k právní úpravě by tedy nemělo být pravidlem, ale spíše výjimkou, vzhledem k tomu, že řada práv-

ních nástrojů již byla přijata a je třeba teprve vyhodnotit jejich zavádění.

1.5 Energetická účinnost není slogan, přepych nebo vymyšlenost. V mezinárodním kontextu, kde energetická poptávka nepřestává růst, zejména z důvodu prudkého rozvoje v zemích, jako je Čína, Indie nebo Brazílie, se jedná o zájem občanů, podniků, členských států i Evropské unie. Mezinárodní agentura pro energii předpokládá, že se světová poptávka po energii do roku 2030 zvýší o 60 %, přičemž v Evropské unii, která je z 80 % procent závislá na fosilních palivech, se ve stejném období zvýší dovoz energie z 50 na 70 %. Evropská unie však na světovém trhu s energií nevystupuje jednotně vůči zemím, které energii produkují, a vůči dalším zemím, které ve velkém množství energii spotřebovávají. Právě to byl důvod, proč Tony Blair jako předseda Rady požadoval vytvoření společné energetické politiky na neformálním summitu v Hampton Court v říjnu minulého roku.